

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Kjemikaliets navn:

Deklarasjonsnummer: 34719

GULLKREMEN (Liberon nr. 501)

Kjemikaliets bruksområde:

Til antikkbehandling, patinering og resaturering av rammer, speil, møbler, figurer etc. Kun for innendørsbruk.

Ansvarlig firma:

ALANOR AS

P.B. 2190

Tel.: 33 36 29 70

N-3103 Tønsberg

Faks: 33 36 29 71

Nødtelefon:

33 36 29 70

2. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

vekt %	navn	CAS-nr.	EINECS/ELINCS	Klassifisering
30-50	Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	64742-48-9	265-150-3	R10 Xn;R65 R66
* 0,1-10	Solvent nafta (petroleum), middels tung alifatisk	64742-88-7	265-191-7	R10 Xn;R48/20-65 N;R51/53
* 1-10	Nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung	64742-82-1	265-185-4	R10 N;R51/53
* 5-35	Kobber	7440-50-8	231-159-6	F;R11 N;R50/53 (M=1)
* <5	Sinkpulver (stabilisert)	7440-66-6	231-175-3	N;R50/53 (M=1)
* 0,1-15	Aluminiumpulver (stabilisert)	7429-90-5	231-072-3	R10 F;R15
* < 2	Carbon black	1333-86-4	215-609-9	-

Inneholder parfyme

* Stoffblandingen kan inneholde stoffet.

Ordlyden av R-setningene - se punkt 16.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Brannfarlig og miljøskadelig væske. Kan gi langtidseffekter.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK**Innånding:**

Bring personen i frisk luft. **Lette tilfelle:** Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege. **Alvorligere tilfelle:** Bevisstløse legges i avlåst sideleie med hodet lavt og holdes varme. Puster ikke vedkommende gis kunstig åndedrett. Ring straks etter lege og ambulanse.

Hud:

Fjern straks forurensede klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege. Smør huden inn med håndkrem.

Øyne:

Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet sperres godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege. Skyllingen fortsettes under transport til lege/sykehus.

Svelging:

Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig med vann. Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege.

Forbrenning:

Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

Informasjon:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad.

5. TILTAK VED BRANNSLUKNING**Tiltak ved brann:**

Unngå innånding av røykgasser. Unngå vann på produktet.

Brannslukningsmidler:

Kullsyre, pulver eller skum. Bruk ikke vann.

Farlige forbrenningsprodukter:

Ved brann utvikles giftige gasser (særlig karbonoksider).

Vernetiltak ved brann:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP**Personlig beskyttelse:**

Bruk personlig verneutstyr - se punkt 8. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

Miljøbeskyttelse:

Helles aldri ut i kloakken - se punkt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

Metoder til opprydding:

Sølet suges opp med granulat eller likn. Oppsamles i egnete beholdere. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Fortsatt behandling av søl - se punkt 13.

7. HÅNDBLING OG OPPBEVARING**Håndtering:**

Se punkt 8.

Oppbevaring:

I godt tillukket beholder, ved en temperatur på ikke over 45 °C i godt ventilert rom. Åpne beholdere skall stå opprett for å hindre lekkasje.

Fareklasse:

B (Jfr. Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk).

Spesielle bruksområder:

Se bruksområder - punkt 1.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR**Begrensning av eksponeringen:**

Unngå innånding av damp. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks forurenset tøy. Vask straks hvis huden blir tilsølt. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt.

Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

Administrative normer:

50 ppm = 275 mg/m³ (Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung)

0,1 mg/m³ (Kobber (røyk))

1 mg/m³ (Kobber (støv))

3,5 mg/m³ (Carbon black)

Personlig verneutstyr:**Innånding:**

Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med gassfilter type A (brunt - mot organiske damp).

Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud:

Vernehansker av nitrilgummi.

Gjennombruddstid; ca. 1 time.

ALTox har redusert hanskeguidens gjennombruddstid med en faktor på ca. 3, fordi standardtesten EN-374-3 er foretatt ved 23°C, mens temperaturen i hansken i praksis er ca. 35°C. Dessuten strekkes elastiske hansker ved bruk, så hansketykkelsen og dermed også gjennombruddstiden blir redusert.

Øyne:

Tettsluttende vernebriller eller ansiktsskjerm ved risiko for å få produktet i øynene.

Begrensning av miljøeksponering:

-

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form og utseende:	Metallisk pasta
Lukt:	Karakteristisk
pH:	-
Kokepunkt/kokepunkterintervall (°C):	155-200
Smeltepunkt (°C):	-
Flammepunkt (°C):	38
Antennelsestemperatur (°C):	-
Ekspløsjongrensener (Vol%-%):	-
Damptrykk (mmHg) v/20°C:	-
Tetthet g/ml v/30°C:	-
Vannløselighet:	Ikke oppløselig
Viskositet, dynamisk:	Pasta

10. STABILITET OG REAKTIVITET**Stabilitet:**

Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet: 38°C. Avgitte damper kan antennes av f.eks. gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv m.m.

Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør og oppvarming.

Materialer som skal unngås:

Unngå sterke oksidasjonsmidler, syrer og baser. Kan angripe visse plast-materialer.

Farlige spaltningsprodukter:

Ved lengre tids oppheting eller brann utvikles giftige damp (særlig karbonoksider).

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE**Opptaksveier:**

Hud, lungene og mage-tarm-kanalen.

AKUTT**Innånding:**

Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene. Innånding av store mengder kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud:

Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud.

Øyne:

Damper kan gi irritasjon med rødme.

Svelging:

Irritasjon av mage-tarm-kanalen. Ved svelging av store mengder kan gi symptomer som nevnt under innånding.

LANGTIDSEFFEKT

Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem.

12. MILJØOPPLYSNINGER**Økotoxiskitet:**

Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung er svak giftig for vannlevende organismer. LC₅₀ (96h, fisk) > 100 mg/l (modellberegning).

Nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung og Solvent nafta (petroleum), middels tung alifatisk er giftig for vannlevende organismer. EC₅₀ (alger, daphnia, fisk) = 1-10 mg/l.

Kobber er meget giftig for vannlevende organismer. LC₅₀ (96h, fisk) = 0,0017 mg/l. LC₅₀ (48h, dafnier) = 0,0065 mg/l. LC₅₀ (72h, alger) = 0,392 mg/l. Sink er meget giftig for vannlevende organismer. EC₅₀ (96h, fisk) = 0,1-1 mg/l.

Mobilitet:

Produktet er ikke blandbart med vann og begrenset mobilitet ventes.

Persistens og nedbrytbarhet:

Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung ventes å være potensielt biologisk nedbrytbar (modellberegning).

Bioakkumulasjonspotensial:

Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung - mulighet for bioakkumulering.

Andre skadevirkninger:

-

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAK-kode: 20 01 27

Avfallstoffnummer: 7051

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN-nummer	Varenavn og beskrivelse	Klasse	Emballasjegruppe	(ADR/RID)
1263	Maling	3	III	

Begrensete mengder, hvor det er tilstrekkelig å angi på hvert kolli: "UN 1263".

Begrensete mengder:

Sammensatt emballasje: Maks 5 l for hver inneremballasje og maks 30 l for hvert kolli.

Brett med strekkfilm: Maks 5 l for hver inneremballasje og maks 20 l for hvert kolli.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

EF-nr.: -

Innholdsmerking:

Inneholder Terpentin, vegetabilsk. Kan gi allergisk reaksjon.

Risiko- og sikkerhetssetninger:

R 10: Brannfarlig.

R 66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

R50/53: Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S 2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S 29: Må ikke tømmes i kloakkavløp.

S 51: Må bara anvendes på godt ventilerte steder.

S 60: Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som spesialavfall.

S 61: Unngå utslipp til miljøet. Se helse-, miljø- og sikkerhetsdatadlad for ytterligere informasjon.

S 62: Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.

Symbol:

Miljøskadelig

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Ordlyd på R-setninger nevnt i punkt 2:

R 10: Brannfarlig.

R 11: Meget brannfarlig.

R 15: Reagerer med vann under dannelse av ekstremt brannfarlige gasser.

R 48/20: Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding.

R 50/53: Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R 51/53: Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R 65: Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.

R 66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette HMS-databladet.

Utfyllende opplysninger:

Utarbeidet ut fra de opplysninger som var tilgjengelig for ALTox a/s 3. mars 2004.

Utgave nr.:	Oppdatering:	Endring i punkt:	Erstatter helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad av:
2	30. Juni 2007	1, 2, 8, 12, 14, 15	3. Marts 2004